

[Miljøministeren]

se med fredelig anvendelse af kerneenergi. Danmark deltager aktivt i dette arbejde.

Det er regeringens opfattelse, at man skal arbejde på at gøre risikoen så lille som muligt, og regeringen støtter derfor de bestræbelser, der internationalt finder sted med henblik herpå.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 14:

Arbejdsministerens redegørelse af 21. april 1983 om lavindkomstkommissionens betænkning nr. 946/1982.

(Redegørelsen anmeldt 21/4 83. Redegørelsen givet 21/4 83. Beslutning om forhandling 21/4 83).

Forhandling

Svend Auken (S):

Havde Per Hækkerup levet, og havde han haft mulighed for at læse regeringens redegørelse om lavindkomstkommissionens betænkning, ville han have sagt, efter at han havde læst betænkningen, at ministerens redegørelse forholdt sig til den som en knyttet næve til et blåt øje. Det kan måske ikke siges at være nogen overraskelse. Regeringens målsætning og valg af midler i fordelingspolitikken er i åbenbar modstrid med ånden i de analyser og de forslag, der er fremkommet fra lavindkomstkommissionen.

Det kan ikke have været nogen nem opgave at have skrevet den redegørelse. Jeg sætter pris på, at arbejdsministeren ustandselig har skrevet i redegørelsen: regeringens opfattelse, regeringens opfattelse, det er bestemt ikke regeringens opfattelse, regeringen tillægger det stor betydning. Jeg tror ordet regering er det ord, der oftest går igennem redegørelsen, og det kan man kun være taknemlig for, for så er ansvaret for det, der står, og navnlig det, der ikke står i redegørelsen, i hvert fald placeret.

Efter vor opfattelse har regeringen på samtlige nøgleområder ført en politik stik imod lavindkomstkommissionens påvisninger af behovet for en større lighedspolitik. Man kan kun komme, uanset hvor elskværdig man er, til det resultat, at regeringen mener, at ligheden i det danske samfund er for udviklet, at afstanden mellem top og bund er

for kort. Lavindkomstkommissionens store arbejde viser imidlertid det modsatte. Den viser en meget betydelig afstand, når det gælder indkomster, formue, forbrug, bolig, uddannelse, arbejdsmiljø og beskæftigelse. Selv om der i løbet af 1970'erne og det første par år i 1980'erne er sket en vis udligning, navnlig hvad angår lønninger, uddannelse og boligforhold, er det danske samfund fortsat gennemfuret af sociale skel. Og lægger man skellene oven på hinanden og samler dem på enkeltindivider, i familier og i sociale grupper, viser det sig, at både overprivilegering og underprivilegering er dynamiske og selvforstærkende processer.

Lavindkomstmodtagere er selv børn af fattige mennesker. De har som deres forældre dårlig uddannelse og er oftest gift med mennesker i samme situation. De bor dårligt, har ringe formue. Halvdelen af den danske befolkning har overhovedet ingen andel i de private formuemasser, men har en nettogæld. De har ringe arbejdsmiljø, ingen tryghed i jobbet, dårligt helbred og også højere dødelighed end gennemsnittet for befolkningen. Hvad der er et nok så slående resultat af lavindkomstkommissionens arbejde: de lever uden nogen følelse af indflydelse på det samfund, der omgiver dem. Derfor siger kommissionens formand, Bent Hansen, i sin bog om lavindkomstkommissionen, at lighed er lig med frihed, at ulighed er lig med ufrihed, konformitet, passivitet. Når mennesker presses så hårdt, som mennesker med lav indkomst bliver det i vort samfund, tvinger det dem til at bruge en uforholdsmæssig del af deres tid, deres kræfter, deres personlige ressourcer til at overvinde de barrierer, som dagligdagen sætter.

Det var netop en forventning om et sådant billede af samfundets fordeling af goder, der gjorde, at den daværende socialdemokratiske regering nedsatte lavindkomstkommissionen. Kommissionen fik tre opgaver: at se, hvordan goderne i samfundet var fordelt, årsagerne til fordelingen – årsagerne til den skæve fordeling – samt for det tredje, hvilke forslag der kunne stilles for at rette op på tingene. Det billede, der tegner sig i kommissionens mange rapporter og undersøgelser i den afsluttende betænkning, er ikke noget optimistisk billede. Vilkårene for lavindkomstfamilier er selvfølgelig blevet forbedret i takt med den almindelige velstandsstigning i samfun-